MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

REPERE PRIVIND ACTIVITATEA EDUCATIVĂ

- Ghid metodologic -

București
2001

Scanned with OKEN Scanner

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

REPERE PRIVIND ACTIVITATEA EDUCATIVĂ

- GHID METODOLOGIC -

2001

Scanned with OKEN Scanner

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU EDUCAȚIE

AUTORI:

prof. univ. dr. Gheorghe Tomșa,
prof. drd. Daniela Călugăru, prof. Adriana Rotaru,
prof. drd.Viorica Țane, prof. Ileana Savinescu,
prof. drd. Elena Chideșa, prof. Marina Răduș,
prof. Paula Mihai, prof. dr. Marian Curculescu,
prof. Titus Hogiu, prof. drd. Veronica Anton,
prof. Maria Apetrei

COLABORATORI

1. Psihoped. Magdalina Ioachim – Iași
2. Psihoped. Dan Butnaru – Iași
3. Psihoped. Doru Valentin Vlasov – Iași
4. Inv. Corina Măgurian – Iași
5. Prof. Marinela Gulei – Iași
6. Prof. Gabriela Istrate – Târgoviște
7. Prof. Cornelia Ropotan – Târgoviște
8. Psihoped. Silviu Lazăr – Ploiești
9. Psihoped. Marina Badea - Ploiești
10. Psihoped. Lavinia Jipa – Ploiești
11. Prof. Simona Moroșan – Vatra Dornei
12. Prof. Angela Spanu – Dorna Cândrenilor
13. Prof. Valerica Ignătescu – Suceava
14. Prof. Maria Corjan – Suceava
15. Prof. Aurel Marcu – Craiova
16. Prof. Ana-Gela Curculescu – Băleni-jud. Dâmbovița
17. Prof. Constantin Dincă – Târgoviște
18. Prof. Doina Grama – Suceava
19. Prof. drd. Dan Tudoran – Timișoara
20. Prof. drd. Dumitru Dumitru – București
21. Prof. Maria Dragomirescu – Reșița
22. Prof. Daniel Popescu – Buzău
23. Asist. univ. Elena Seghedin – Iași

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

I. Argument	4
II. Idealul educaţional	4
III. Noul curriculum	5
IV. Repere privind activităţile educative	7
V. Proiectarea activităţii dirigintelui	22
VI. Colaborarea dirigintelui cu familia	25
VII. Parteneriat educaţional	28
VIII. Comisia educativă	31
ANEXE	33
CALENDAR AL EVENIMENTELOR	46
BIBLIOGRAFIE	47

Scanned with OKEN Scanner

I. ARGUMENT

Procesul educaţional este un act de socializare, de culturalizare, de formare şi de dezvoltare a personalităţii, dus la îndeplinire de echipa didactică. Aceste finalităţi se realizează preponderent la nivelul clasei de elevi, sub îndrumarea dirigintelui, ca mentor şi ca organizator al acesteia. Aspectul complex al sprijinirii dezvoltării personalităţii, realizat de profesorul diriginte, nu coincide cu sarcinile profesorului consilier, nici cu cele ale profesorului psihopedagog, agenţi care intervin complementar în procesul educaţional.

Prezenta lucrare constituie un instrument de lucru destinat dirigintelui şi colaboratorilor săi în activitatea educativă, ai cărei beneficiari direcţi sunt elevii. Ea se doreşte a fi un îndrumător care oferă sprijin în proiectarea, desfăşurarea şi evaluarea activităţilor cu elevii, sugerează potenţiali parteneri educaţionali şi modalităţi de colaborare cu aceştia.

II. IDEALUL EDUCAŢIONAL

Idealul educaţional al şcolii româneşti vizează dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, formarea personalităţii autonome şi creative (conform Legii Învăţământului).

Dimensiunile idealului educaţional:

- Valorile obiective ale vieţii devin repere ale politicilor sociale şi, implicit, susţin conţinutul idealului educaţional.
- Subsistem social, educaţia trebuie să sprijine inserarea facilă şi flexibilă a fiecărui individ în comunitate.
- Tridimensionalitatea idealului educaţional (psihologică, pedagogică, socială) dă o orientare explicită activităţilor educative, între care demersurile diriginţilor devin esenţiale.

Finalităţile ce orientează acţiunile educaţionale :

- formarea personalităţii prin însuşirea valorilor culturii naţionale şi universale;
- educarea în spiritul respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, al demnităţii şi toleranţei;
- cultivarea sensibilităţii faţă de problematica umană şi de valorile morale şi civice;
- formarea capacităţii intelectuale, a disponibilităţilor afective şi a abilităţilor practice prin asimilarea de cunoştinţe umaniste, ştiinţifice, tehnice şi estetice;
- asimilarea tehnicilor de muncă intelectuală, necesare autoinstruirii pe parcursul întregii vieţi;
- dezvoltarea armonioasă prin educaţie fizică, educaţie igienico-sanitară şi practicarea sportului.

Învăţământul urmăreşte realizarea idealului educaţional derivat din tradiţiile umaniste, din valorile democraţiei din aspiraţiile societăţii româneşti şi contribuie la păstrarea identităţii naţionale .

Scanned with OKEN Scanner

III. NOUL CURRICULUM

În scopul realizării în ţara noastră a unui demers educativ aplicabil noilor cerinţe, în anul 1994 a fost elaborată, pentru prima dată, o Programă a activităţii educative în învăţământul preuniversitar. Cerinţele reformei determină redimensionarea acesteia. Astfel, actuala programă constituie "repere" ce permit dezvoltarea şi valorificarea creativităţii diriginţilor.

Demersurile educaţionale, vizând dezvoltarea personalităţii elevilor, impun participarea activă, conştientă şi responsabilă a acestora în propria formare. Diferenţierea şi individualizarea demersului educativ trebuie să devină un scop şi un mijloc, în acelaşi timp.

Statutul şi sarcinile dirigintelui se modifică, accentul căzând pe rolul de iniţiator de proiecte educative, de promotor al cooperării, de coordonator al echipei educaţionale, devenind un manager real al clasei de elevi.

Complexitatea finalităţilor educaţionale presupune îmbinarea orelor de dirigenţie cu activităţile educative extracurriculare şi extraşcolare, depăşind cadrul limitat al unei ore pe săptămână. Mai mult, parteneriatul educaţional, ca set de intervenţie complementară, apare ca o necesitate.

Componentele Programei reflectă abordarea transcurriculară în problemele fundamentale ale educaţiei. Ponderea acestora pe nivel şi pe clasă se realizează în funcţie de : particularităţile de vârstă, particularităţile grupului educat, specificul unităţii şcolare, resursele umane şi materiale, specificul local.

Răspunzând structurii noi a curriculum-ului, dirigintele îşi va desfăşura activitatea pe următoarele coordonate: ora de dirigenţie, activităţi educative, extracurriculare şi extraşcolare, coordonarea echipei didactice a clasei, colaborarea cu părinţii elevilor, colaborarea cu alţi parteneri educaţionali. Toate acestea se vor regăsi în documentele de proiectare anuală şi semestrială ale dirigintelui.

Sugerăm două variante de alocare a timpului pe componente în ciclul gimnazial:

VARIANTA I

Componenta	Clasa			
	V	VI	VII	VIII
Dezvoltarea a) personalităţii b) a carierei	8 a+b 6+2	6 3+3 a+b	6 3+3 a+b	8 2+6 a+b
Educaţia pentru valori	12	16	16	16
Educaţia pentru securitate personală	8	8	8	8
TOTAL	34	34	34	34

.VARIANTA a II-a

Componenta	Clasa			
	V	VI	VII	VIII
Managementul clasei ca grup	8	6	6	4
Dezvoltarea a) personalităţii b) a carierei	8 6+2 a+b	8 6+2 a+b	8 4+4 a+b	10 4+6 a+b
Educaţia pentru valori	10	12	12	12
Educaţia pentru securitate personală	8	8	8	8
TOTAL	34	34	34	34

Scanned with OKEN Scanner

A. Elementele care susţin valoarea implicită a lucrării, în viziunea autorilor:

- Se articulează cu documentele normative şi curriculare în vigoare, valorificând aspectele educative ale strategiei naţionale şi ale politicii MEN;
- Concretizează **Programul "Valori şi mijloace ale educaţiei astăzi"**;
- Reorganizează şi flexibilizează abordarea componentelor activităţii educative;
- Prin conţinuturile tematice şi prin modalităţile de realizare sugerate, se accentuează responsabilizarea elevilor în propria formare;
- Favorizează personalizarea traseelor educaţionale;
- Redimensionează parteneriatul educaţional (părinţi, reprezentanţi ai autorităţilor locale, ONG-uri, potenţiali sponsori).

Scanned with OKEN Scanner

IV. REPERE PRIVIND ACTIVITĂȚILE EDUCATIVE
(Programă pentru dirigenție)

Componenta	Subcomponente	Obiective
A. Managementul clasei ca grup		1. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de autoorganizare a clasei 2. Cunoaşterea şi respectarea normelor şi valorilor grupului 3. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de identificare şi soluţionare a nevoilor grupului 4. Formarea atitudinii responsabile şi stimularea iniţiativei personale a elevilor
B. Dezvoltarea personalităţii şi dezvoltarea carierei	**I.** Dezvoltarea personalităţii elevului	1. Formarea şi dezvoltarea capacităţii de autocunoaştere 2. Dezvoltarea capacităţii de valorizare maximă a potenţialului propriu
	II. Dezvoltarea carierei elevului	1. Stimularea motivaţiei învăţării continue în scopul dezvoltării propriei cariere 2. Dezvoltarea abilităţii de informare privind cariera 3. Formarea şi dezvoltarea capacităţii decizionale
C. Educaţia pentru valori	**I.** Educaţia pentru o societate democratică	1. Cunoaşterea şi respectarea valorilor fundamentale ale societăţii democratice 2. Armonizarea şi exersarea propriului sistem de valori în acord cu cel social 3. Formarea conduitei participative la viaţa socială
	II. Educaţia pentru munca de calitate	1. Formarea şi dezvoltarea respectului şi responsabilităţii pentru lucrul bine făcut 2. Dezvoltarea capacităţii de proiectare, de execuţie şi de evaluare în muncă 3. Formarea unui stil de muncă eficient
	III. Educaţia pentru receptarea valorilor culturale	1. Aprecierea valorilor culturale prin adoptarea unor criterii adecvate 2. Înţelegerea nevoii de interiorizare a sentimentului sacrului
	IV. Educaţia pentru viaţa privată	1. Distingerea noţiunilor "privat" şi "public" 2. Perceperea familiei ca principal cadru de desfăşurare a vieţii private 3. Organizarea timpului liber 4. Dezvoltarea capacităţilor de relaţionare în grupurile non-formale

Scanned with OKEN Scanner

Componenta	Subcomponente	Obiective
	V. Educaţia pentru mediu	1. Cunoaşterea importanţei calităţii mediului pentru viaţă 2. Conştientizarea interdependenţei dintre om şi mediu 3. Formarea atitudinii de respect faţă de mediu şi dezvoltarea comportamentelor responsabile
	VI. Educaţia pentru sănătate	1. Însuşirea şi respectarea normelor de igienă 2. Identificarea factorilor de risc şi prevenirea influenţei lor asupra stării de sănătate 3. Dezvoltarea responsabilităţii pentru menţinerea sănătăţii proprii şi a celorlalţi 4. Formarea unui stil de viaţă echilibrat (fizic, intelectual, emoţional)
D. Educaţia pentru securitatea personală	**I.** Educaţia rutieră	1. Cunoaşterea şi respectarea regulilor de circulaţie 2. Formarea unui comportament responsabil ca participant la trafic 3. Înţelegerea complexităţii şi funcţiilor străzii ca spaţiu social
	II. Educaţia pentru protecţia consumatorului	1. Cunoaşterea legislaţiei privind protecţia consumatorului şi a rolului Oficiului pentru Protecţia Consumatorului 2. Formarea deprinderii de a utiliza informaţiile referitoare la produsele şi serviciile de care beneficiază 3. Dezvoltarea exigenţelor în selecţia bunurilor şi serviciilor
	III. Educaţia pentru protecţia civilă	1. Cunoaşterea drepturilor cetăţenilor şi a instituţiilor din domeniul protecţiei civile 2. Identificarea modalităţilor de ocrotire a populaţiei şi intervenţiei în caz de calamităţi, catastrofe naturale şi război
	IV. Educaţia pentru apărarea împotriva incendiilor	1. Identificarea surselor şi mecanismelor producerii incendiilor 2. Aplicarea normelor de prevenire şi stingere a incendiilor
	V. Educaţia juridică şi prevenirea delincvenţei juvenile	1. Formarea capacităţii de susţinere adecvată a drepturilor proprii 2. Identificarea situaţiilor de risc şi a formelor de agresivitate pentru evitarea şi sancţionarea lor 3. Cunoaşterea şi prevenirea fenomenului de delincvenţă

Scanned with OKEN Scanner

COMPONENTELE ACTIVITĂȚII EDUCATIVE

Componenta: **MANAGEMENTUL CLASEI CA GRUP: (A)**

SUBCOM-PONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
	Elevul să fie capabil: • să-şi asume rolurile şi responsabilităţile ce-i revin în clasă; • să respecte normele (formale şi informale), regulamentele vieţii şcolare; • să participe activ şi creativ la realizarea şi menţinerea unui spaţiu care să reflecte personalitatea grupului; • să gestioneze eficient nevoile grupului, situaţiile conflictuale şi problematice; • să elaboreze şi să respecte în grupul-clasă un sistem de valori morale şi socio-culturale, în acord cu cele general acceptate; • să accepte şi să promoveze un sistem flexibil de recompense şi sancţiuni;	- proiecte, programe de grup - spectacole, piese de teatru, concursuri, serate, baluri, excursii, vizite, drumeţii, aniversări - ateliere de lucru sondaje de opinie - campanii electorale, de promovare - crearea de scenarii - muncă în echipă - ateliere de lucru	dezbateri simulări exerciţii morale exerciţii de alegere dileme chestionare conversaţie lectură vizionări, audiţii teste sociometrice proces joc de rol studiu de caz	Afişe Videocasete CD Audiocasete Albume Jurnale Reviste Computer TV Casetofon Reportofon INTERNET etc.	Afişe Videocasete Audiocasete Albume Jurnale Reviste Regulamente-norme

Sugestii de teme:

- Clasa noastră - familia noastră
- Regulamentul nostru
- Ce ne aseamănă - ce ne desparte
- Eu şi colegii mei
- Aparenţe şi realităţi
- Eu şi grupul meu
- Ambientul clasei
- Responsabilitatea în cadrul grupului
- Eu şi opinia clasei
- Funcţia - privilegiu sau responsabilitate?
- Munca în echipă: avantaj sau dezavantaj
- Egocentismul şi spiritul de echipă

Scanned with OKEN Scanner

Componenta: **DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ȘI A CARIEREI (B)**

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activități	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activității**
B. 1. Dezvoltarea personalității	**Elevul va fi capabil:** • să demonstreze autonomie în comportament; • să-și elaboreze și să practice un stil personal adecvat de autoexprimare (în limbaj și vestimentație, în ținută); • să demonstreze atitudini pozitive față de sine și față de alții; • să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă • să aprecieze obiectiv evenimente, modele de personalități și stiluri de viață; • să-și dezvolte nevoia de succes, motivația învățării continue, toleranța la frustrare; • să dovedească în comportament responsabilitate față de sine, față de alții, față de mediul natural și social; • să-și aprecieze obiectiv propriul statut social.	Întâlniri cu personalități din diferite domenii - vizionări și audiții de filme, casete, programe, - redactarea unor jurnale personale, caiete de reflexii - aniversarea zilelor de naștere, a onomasticii, a majoratului, a vârstei de "14 ani" și altele - activități de caritate și de întrajutorare - vizite, drumeții - concursuri, competiții - activități artistice, sportive, tehnico-aplicative	teste de autocunoaștere joc de rol studiu de caz exerciții "adevărat-fals" exerciții de comparație dezbaterii exerciții de opțiune lectură chestionare problematizare conversații interviu	Jurnale Afișe Diagrame Fotografii Casete audio-video Computer	Jurnale Afișe Autoportret Portretul unui coleg Diagrame Fotografii Portofolii Proiecte personale

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de teme:

Pot şi vreau
Ajută-te singur!
Ai reuşit? Continuă! N-ai reuşit? Continuă!
Întrecerea cu tine
Eu în "oglindă"
Idealuri, aspiraţii
"Infernul este în alţii" (J P Sartre)
"Cine se loveşte a doua oară cu aceeaşi piatră, merită să-şi spargă capul". (proverb românesc)

Valorile în care cred
Deciziile mele
Planul meu de viaţă
"Văd binele, îl aprob şi, totuşi, fac rău". (Ovidiu)
Siguranţă şi teamă
Cum ne văd ceilalţi?
Cine este cel de lângă mine?

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	Metode	Mijloace-didactice	Produse ale activităţii
B.II. Dezvoltarea carierei	**Elevul va fi capabil:** • să-şi formeze deprinderi, priceperi şi obişnuinţe de muncă ; • să identifice şi să utilizeze eficient informaţiile despre reţeaua şcolară şi profesională; • să înţeleagă dinamica lumii muncii; • să-şi identifice şi să-şi afirme interese în variate domenii de activitate; • să-şi construiască un model de viaţă bazat pe valorile general umane; • să cunoască profilele ocupaţionale; • să dovedească respect pentru muncă; • să adopte decizii motivate în orientarea şcolară şi profesională	- vizite la diferite locuri de muncă - programe interactive - concursuri pe meserii - întâlniri cu specialişti din diferite domenii - vizionarea/audierea unor emisiuni radio-TV - dezbaterea unor articole din presă - tabere de lucru, şantiere - activitate în cercuri ştiinţifice, artistice, tehnico-aplicative, ateliere de creaţie	joc de rol dezbateri studii de caz lecturi rezolvări de probleme simulări teste chestionare conversaţie modelare interviu anchete relatări	Albume Afişe Jurnale Casete audio-video Computer TV Reviste Profile ocupaţionale Pliante Ghiduri de OSP INTERNET	Albume Afişe Jurnale Reviste Portofolii Proiecte Pliante Benzi desenate Machete, prototipuri

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de teme:

Scrisoarea de prezentare
Curriculum vitae - ce este şi cum îl alcătuiesc?
Cum să te prezinţi la un interviu?
Strategii de informare
Opţiunile mele
Lucrul bine făcut
Cariera - între dorinţă şi realitate
Ce ştiu despre profesia ?
Oameni, locuri şi activităţi
Am un model de urmat?
Factorii succesului
Atitudinea în faţa unui eşec
Aptitudini şi aspiraţii
Viitorul meu a început ieri

Componenta: **EDUCAŢIA PENTRU VALORI (C)**

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
C.1. Educaţia pentru o societate democratică	**Elevul va fi capabil:** • să respecte drepturile copilului, ale omului; • să respecte regulamentele, legile şi instituţiile societăţii şi ale statului democratic; • să exprime prin comportament spiritul patriotic, mândria identităţii naţionale; • să identifice şi să se implice în rezolvarea problemelor vieţii comunitare; • să exerseze propriul sistem de valori în acord cu cel promovat de societate; • să acţioneze pentru eliminarea discriminării politice, sociale, economice, religioase, rasiale; • să-şi asume roluri şi responsabilităţi în viaţa socială.	- discuţii panel - seminarii, - conferinţe, - simpozioane - concursuri - acţiuni caritabile - vizite, excursii - jocuri de grup - comemorări, aniversări, celebrări - mese rotunde - cluburi de dezbateri - expoziţii - teatru şcolar	dialog studiu de caz autoobservaţie conversaţie dezbatere-dilemă lectură exerciţiu moral exemplificare joc de rol prelegeri interviu chestionare	Afişe Casete audio-video CD Reviste, ziare, jurnale Radio-TV Casetofon Reportofon Cameră video Computer	Afişe Benzi desenate Albume Reviste, ziare, jurnale Proiecte Scenarii dramatice

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de teme:

Libertate şi libertinism
Noblețea naturii umane
Arta convieţuirii civilizate se învaţă
Libertatea se câştigă şi se apără
Adevărul meu şi adevărul nostru
Si eu am un cuvânt de spus
Ce înseamnă să fi tolerant?
Moralitate şi compromis
Favorizaţi şi defavorizaţi

A trăi într-o societate democratică
Cui şi cum ne adresăm într-o situaţie limită?
Legea - temeiul democraţiei
Ideea de dreptate
Toţi suntem egali, toţi suntem diferiţi
Să renunţăm la cuvintele dure
"Ubi bene ibi patria?" (Unde este bine acolo este patria?)
Ce este dragostea de patrie şi cum o putem exprima?

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
C. II. Educaţia pentru munca de calitate	**Elevul va fi capabil:** • să dovedească respect faţă de munca de calitate; • să realizeze produse de calitate; • să-şi folosească eficient capacităţile de proiectare, execuţie, evaluare, colaborare, delegare în munca sa; • să-şi structureze un stil de muncă ordonat, eficient, civilizat.	cercuri tehnico-aplicative, artistice, sportive, ştiinţifice; concursuri, competiţii; ateliere de lucru, expoziţii; activităţi obşteşti.	demonstraţia explicaţia lucrul în grup modelare studii de caz problematizare simulare	Colecţii, Casete audio-video, CD Programe pe calculator, Machete, scheme	Obiecte Colecţii Programe pe calculator Machete, Scheme

Scanned with OKEN Scanner

C. III. Educaţia pentru receptarea valorilor culturale	**Elevul va fi capabil:** • să aplice criterii estetice şi morale în aprecierea valorilor; • să respecte datinile, obiceiurile şi tradiţiile naţionale; • să aprecieze contribuţia poporului român şi a altor popoare la patrimoniul culturii universale; • să aplice principiul echilibrului şi armoniei universale; • să contribuie la promovarea culturii	vizite muzee, expoziţii; vizionări de spectacole; audiţii, vizionări de filme, casete; excursii tematice; simpozioane, conferinţe; cercuri, cluburi artistice, concursuri; serbări editări de reviste; - schimburi culturale;	explicaţia demonstraţia observaţia, autoobservaţia lectura simularea joc de rol problematizare interviu	Afişe, reviste, Fotografii, Pliante, Casete video, audio, Reportofon Radio-TV Colecţii etnografice Internet	Afişe, reviste, Fotografii, Pliante, Casete video, audio Discuri, albume Colecţii etnografice Jurnal

Sugestii de teme:

C. II. Educaţia pentru munca de calitate

Lucrul bine început este pe jumătate făcut
Învăţarea învăţării
"Cauza relelor noastre: lipsa de muncă". (Eminescu)
"Odihneşte-te de muncă printr-o altă muncă". (G Enescu)
A fi, a face, a avea
Deprinderi de învăţare, deprinderi de muncă
Pot să fiu eu primul?
Biografii celebre
Talent, muncă şi împlinire

Sugestii de teme:

C. III. Educaţia pentru receptarea valorilor culturale

Tradiţii şi obiceiuri în judeţul meu
Religie şi credinţă
Viaţa-i trecătoare, arta este durabilă
Românii în cultura universală
Arta de a fi spectator
Sărbătorile la români
Prin marile muzee ale lumii
Modă şi personalitate
Patrimoniul naţional - patrimoniul universal
UNESCO şi mileniul III
Kitch-ul şi bunul gust
Discoteca - relaxare sau stres
Cultură şi identitate naţională
Cum să înţelegem arhitectura?
"Acasă la Constantin Brâncuşi"
Elemente de interculturalitate
Cum selectăm lecturile?
Massmedia – o provocare?

Scanned with OKEN Scanner

SUBCOM–PONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	Metode	Mijloace didactice	Produse ale activităţii
C. IV. Educaţia pentru viaţa privată	**Elevul va fi capabil :** • să dovedească prin comportament că înţelege deosebirile dintre domeniul privat şi public; • să înţeleagă rolul familiei în cadrul vieţii private; • să-şi formeze capacităţi de relaţionare optimă în grupurile informale şi nonformale; • să aplice criteriile, metodele şi tehnicile de planificare a vieţii personale, a timpului liber, a bugetului; • să cunoască modalităţile de iniţiere a unei mici afaceri.	- întâlniri cu personalităţi publice; - procese "pro-contra"; - realizarea unor chestionare, interviuri, sondaje de opinie; - realizarea unor proiecte individuale şi de grup; - exerciţii de opţiune; - înscenări, simulări.	joc de rol problematizare dezbatere exerciţiu modelări simulări dilema	Casete video-audio, Ziare, reviste, Jurnale, Fotografii, albume Internet	Casete video-audio, Jurnale Fotografii, Albume Proiecte
C.V. Educaţia pentru mediu	**Elevul va fi capabil:** • să identifice calităţile mediului necesare vieţii sănătoase; să înţeleagă relaţia dintre om şi mediu, interdependenţa dintre calitatea mediului şi calitatea vieţii; • să manifeste în comportament atitudinea de respect faţă de mediu; • să se implice responsabil în acţiuni de protecţie a mediului; • să aplice principiile drepturilor omului în acţiunile de protecţie a mediului	- campanii şi programe de îngrijire a spaţiilor verzi; - acţiuni de igienizare a habitatului; - concursuri; - editări de reviste, - expoziţii; - spectacole tematice; - cercuri;	demonstraţia exerciţiul practic modelare interviu lucru în echipă observaţia descoperirea problematizarea chestionarul excursii tematice dezbatere simulări sondaj de opinie	Afişe, Fotografii, Casete audio-video, CD, Radio-TV, Computer, Reportofon, Camera video, Internet Soft educaţional Atlase	Afişe, Fotografii Proiecte de mediu Articole Portofolii

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de teme:

C. IV. Educaţia pentru viaţă privată

Al meu şi al nostru: despre proprietatea individuală şi cea publică
Obligaţiile mele în familie
Rolul familiei în viaţa socială
Familii unite - familii dezbinate
Relaţiile dintre fraţi şi rolul lor în echilibrul familiei
Eu şi familia mea
Când şi cum îmi ajut familia?
Bugetul familiei
Copiii - bucuria vieţii

Succesul în afaceri
De la idee la afacere
Cine te sprijină în iniţierea unei afaceri ?
Dreptul la viaţa privată
Câştigul şi succesul
Public şi privat în viaţa unei vedete
Estetica vieţii casnice
Libertate şi dependenţă economică în familie
Merită să te implici în viaţa comunităţii ?
Limitele toleranţei

C. V. Educaţia pentru mediu - educaţie pentru o dezvoltare durabilă

Comorile naturii
Surse de poluare în apropierea noastră
Un mediu curat, o viaţă sănătoasă
Zile internaţionale pentru calitatea mediului
Legislaţia mediului
Echilibrul dintre om şi natură
Echilibre şi dezechilibre în biosferă
Probleme actuale ale omenirii
De la moleculă la viaţă
Dreptul la viaţă, dreptul la moarte - implicarea bioeticii

Măsuri naţionale şi internaţionale pentru combaterea poluării mediului ambiant
Viitorul planetei începe cu noi !
Pământul - prezent şi viitor
Flora şi fauna distrusă de "om"
Interrelaţia om-natură la începutul mileniului III
Cercetarea ştiinţifică - o soluţie pentru viaţă
Reciclarea deşeurilor, protejarea resurselor
Posibilităţi de limitare a pierderii de energie
Construcţii ecologice ale viitorului

Scanned with OKEN Scanner

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
C. VI. Educaţia pentru sănătate	**Elevul va fi capabil :** • să aplice normele de: igienă personală şi de grup, igienă mentală , alimentaţie corectă în concordanţă cu particularităţile de vîrstă; • să dovedească în comportament că apreciază sănătatea personală şi a celorlalţi ca pe o valoare esenţială; • să păstreze ordinea şi curăţenia în mediul ambiant; • să acorde primul ajutor în caz de necesitate (accidente, boli, răniri, intoxicaţii); • să manifeste responsabilitate în problemele legate de viaţa sexuală; • să evalueze critic efectele consumului de droguri (alcool, tutun, stupefiante, medicamente) • să acţioneze în sensul prevenirii consumului de droguri	- concursuri; - editarea unor reviste; - vizionare de materiale - audio-vizuale; - campanii de promovare a sănătăţii; - tabere; - întâlniri cu specialişti; - spectacole tematice; - excursii tematice.	chestionare dezbatere conversaţie lucru în echipă studiu de caz procesul joc de rol exerciţii lecturi brainstorming	Videocasete , Afişe, Manuale, Broşuri, Pliante, Reviste, Computer, TV, Truse medicale Internet, Desene, Planşe Benzi desenate	Afişe, Broşuri, pliante, Desene, Planşe, Benzi desenate

C. VI. Educaţia pentru sănătate

Cum ne păstrăm sănătatea şi igiena personală?
Regimul de odihnă şi alimentaţie
Bolile secolului
Obiceiuri alimentare sănătoase şi nesănătoase

Ce ştiţi despre HIV-SIDA?
Drogurile şi efectele lor
Tutunul, alcoolul, drogul - semne de maturitate?
Ştim să îndepărtăm factorii de risc?
Responsabilitatea începerii vieţii sexuale

Stresul şi sănătatea
Medicul de familie
S O S : bolile cu transmitere sexuală
Pubertate, adolescenţă, maturitate
Noţiuni de planificare familiară

Scanned with OKEN Scanner

Componenta: **EDUCAŢIA PENTRU SECURITATEA PERSONALĂ (D)**

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
D. I. Educaţia rutieră	**Elevul va fi capabil:** • să respecte regulile de circulaţie (legislaţia rutieră); • să se comporte responsabil ca participant la traficul rutier; • să înţeleagă complexitatea şi funcţiile **străzii**, ca spaţiu social. • să-şi asume roluri în acţiuni de educaţie rutieră (patrulă, pieton, biciclist)	- concursuri; - procese tematice; - spectacole tematice - realizarea unor chestionare, interviuri; - întâlniri cu invitaţi din poliţia rutieră; - cercuri de educaţie rutieră; - jocuri. - patrule de circulaţie	Expunere observaţie, autoobservaţie conversaţie dezbatere exerciţiu practic interviu chestionar joc de rol	Filme, Desene animate, Cărţi, manuale Panouri tematice, Afişe, pliante Casete audio-video, Reviste, ziare	Desene animate Panouri Afişe, pliante

Sugestii de teme:

Strada şi capcanele ei
Reguli de circulaţie pe drumurile publice
Strada-spaţiu social
Pietonule, fii cu ochii în patru!
Atitudine responsabilă în traficul rutier
Alfabetul circulaţiei rutiere
Semnele şi semnalele folosite în circulaţie
Noţiuni de legislaţie rutieră

SUBCOM–PONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
D. II. Educaţia pentru protecţia consumatorului	**Elevul va fi capabil:** • să beneficieze de drepturile prevăzute de legislaţia privind protecţia consumatorului, de oficiul pentru protecţia consumatorului; • să utilizeze informaţiile referitoare la produsele şi serviciile de care beneficiază; • să înţeleagă influenţa şi rolul publicităţii asupra deciziilor cumpărătorului; să cunoască şi să adopte criterii de selecţie adecvate în consumul de bunuri şi servicii	vizite în spaţii comerciale, în pieţe; concursuri; realizarea unor anchete, interviuri; întâlniri cu specialişti; dezbateri, mese rotunde.	Observaţia exerciţiul practic ancheta, interviul conversaţia dezbaterea joc de rol reportaje	Fotografii, Afişe, Casete video, Reportofon, camera video, Panouri Pliante Emisiuni radio-tv	Fotografii, Afişe, Pliante Emisiuni radio TV

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de teme:

Drepturile consumatorului
Cum alegem un produs de calitate?
Despre oficiul de protecţie a consumatorului
Cum utilizăm serviciile publice destinate populaţiei?
Etichetă şi produs
Cadrul legislativ al protecţiei consumatorilor în România
Raportul calitate - preţ
Reclama / publicitatea şi efectele asupra deciziei consumatorilor

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
D. III. Educaţia pentru protecţia civilă	**Elevul va fi capabil:** • să apeleze la sprijinul instituţiilor şi misiunilor umanitare de protecţie civilă în caz de nevoie; • să recunoască formele de manifestare a catastrofelor naturale; • să cunoască diferite sisteme de alarmare a populaţiei şi să acţioneze diferenţiat în funcţie de tipul de alarmă; • să aplice - modalităţile de intervenţie şi ocrotire a populaţiei în caz de catastrofe naturale şi război.	- mese rotunde, conferinţe; - concursuri tematice; - întâlniri cu specialişti; - vizionarea unor filme, casete; - cercuri de protecţie civilă. - exerciţii de simulare	studii de caz joc de rol prelegere lectură exerciţiul conversaţie simularea dialog	Afişe, Pliante, Fotografii, Casete audio-video, Filme, Articole din presă Radio TV Seturi de echipamente	Afişe, Pliante, Fotografii

Sugestii de teme:

Norme de apărare civilă
Comportamente şi atitudini în situaţii limită
Forţa omului, forţa naturii
Efectele inundaţiilor
Ce ştim despre catastrofe naturale

Scanned with OKEN Scanner

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	Metode	Mijloace didactice	Produse ale activităţii
d.1 **D.IV. Educaţia privind apărarea împotriva incendiilor**	**Elevul va fi capabil:** • să-şi formeze comportamente preventive şi de apărare împotriva incendiilor; • să recunoască sursele potenţiale de producere a incendiilor; să aplice normele de prevenire şi stingere a incendiilor.	concursuri tematice; întâlniri cu specialişti; vizionări de casete, filme; jocuri interactive; realizarea unor proiecte; cercul "Prietenii pompierilor"	Prelegere Lectură Dialog Conversaţie Dezbatere	Articole din presă, Filme, Casete audio-video, Pliante, Afişe Echipamente specifice	Pliante, Afişe

Sugestii de teme

1 P

Surse de incendiu. pompierii
Comportarea în caz de incendiu.
Primul ajutor în caz de incendiu.

Reguli de prevenire a incendiilor în şcoală, gospodărie.
Protecţia mediului înconjurător împotriva incendiilor.
Despre profesia de pompier.

Scanned with OKEN Scanner

SUBCOMPONENTA	OBIECTIVE	STRATEGII DE REALIZARE			
		Activităţi	**Metode**	**Mijloace didactice**	**Produse ale activităţii**
D.V. Educaţia juridică şi prevenirea delincvenţei juvenile	**Elevul va fi capabil :** • să-şi exercite drepturile prevăzute de cadrul legal; • să evalueze obiectiv situaţiile de încălcare a drepturilor (copilului, omului, ş.a.) ; • să recunoască formele de manifestare a agresivităţii şi a factorilor de risc; • să-şi formeze deprinderi de intervenţie adecvată în cazuri de violenţă, abuz, devianţă;	- dezbateri - procese tematice - studii de caz - joc de rol, exerciţii - întâlniri cu invitaţi - jocuri tematice - vizite în penitenciare şi centre de reeducare - concursuri	Observaţie, autoobservaţie Conversaţie Chestionar	Filme Benzi desenate Afişe Casete audio video Fotografii Articole din presă	Benzi desenate Afişe Casete audio video Fotografii

Sugestii de teme:

Lege şi fărădelege
Binele sau răul ce-l facem împreună
De la agresivitatea între copii la agresivitatea în societate
Agresor şi victimă
Violenţa şi urmările ei
Infracţiunea: rău social şi rău individual

agent de poliție

Scanned with OKEN Scanner

V. PROIECTAREA ACTIVITĂŢII DIRIGINTELUI

Activitatea educativă este o acţiune sistematică, cu un accentuat caracter anticipativ, care impune respectarea normelor proiectării didactice. Acest demers se realizează la începutul fiecărui an şcolar, după următoarea structură:

Proiect anual de activitate:

Componenta subcomponenta	Obiective urmărite	Modalităţi de realizare	Termen	Colaborări	Feed-back*

** Specificul activităţii educative nu permite o evaluare standard a procesului, a proiectelor sau a produsului. Este necesar să se aprecieze gradul de atingere a obiectivelor propuse, a modului concret în care s-a desfăşurat activitatea proiectată, în vederea optimizării ei ulterioare. Aceste observaţii vor fi înregistrate în rubrica "Feed-back".*

Pentru asigurarea eficienţei activităţii curente propunem o nouă formă de proiectare semestrială:

Activitatea desfăşurată	Săptămâna							Observaţii
	I.	II.	III.	...	...	...	XVII.	

Notă: În prima coloană se înregistrează activitatea: oră de dirigenţie, excursie, întîlnire cu profesorii clasei, ş.a., în rubrica săptămânilor se marchează cu un X momentul desfăşurării.

Proiectul orei de dirigenţie:

Data:
Tema/subiectul:
Obiectivul activităţii:
Strategii de realizare: (metode, procedee, mijloace):
Bibliografie consultată (dacă este cazul)

Scenariul propriu-zis:

1. Organizarea clasei în vederea desfăşurării activităţii
2. Motivarea elevilor
3. Anunţarea temei şi a obiectivului activităţii
4. Desfăşurarea activităţii
5. Asigurarea feed-back-ului

Precizări:

1. **Organizarea clasei în vederea desfăşurării activităţii**

Conţinutul acestei secvenţe nu se rezumă la notarea absenţelor şi la discutarea problemelor curente ale clasei. Se urmăreşte realizarea unei ambianţe specifice, adaptată cerinţelor activităţii. *De exemplu*: deplasarea elevilor în vederea constituirii unor grupe de lucru, schimbarea amplasamentului băncilor, amplasarea mijloacelor necesare (video, TV, retroproiector, etc.). Ambientul creat trebuie să favorizeze comunicarea, libertatea de expresie şi de mişcare, creativitatea elevilor, să înlăture barierele formale.

Scanned with OKEN Scanner

2. Motivarea elevilor

Realizarea acestei secvenţe presupune: incitarea, sensibilizarea elevilor, stârnirea curiozităţii, inducerea unor dileme, provocarea stării care favorizează implicarea activă a elevilor în activitate. Motivarea elevilor nu înseamnă doar captarea atenţiei lor ci şi declanşarea, stârnirea interesului pentru activitatea ce urmează.

3. Anunţarea temei şi a obiectivului activităţii

Tema propusă trebuie să fie rezultatul colaborării dirigintelui cu elevii în alegerea ei. În prezentarea obiectivului activităţii (ce vor cunoaşte, înţelege, aprecia, aplica, după parcurgerea secvenţelor activităţii), dirigintele va solicita aşteptările elevilor faţă de tema propusă, cu posibilitatea reformulării obiectivului, dacă aceasta se impune.

4. Desfăşurarea activităţii

În desfăşurarea orelor de dirigenţie/consiliere şi orientare, rolul principal va fi acordat elevilor, grupului de elevi.

În prezentul ghid sunt oferite variate tipuri de activităţi şi metode, procedee care pot asigura caracterul autentic, real, animat al activităţii educative.

5. Asigurarea feed-back-ului

Fiecare activitate/ora trebuie evaluată atât de către elevi cât şi de diriginte. Evaluarea va urmări: succesiunea secvenţelor, produsele realizate, gradul de implicare/participare al elevilor, bariere/disfuncţii ivite în desfăşurare pentru realizarea obiectivelor propuse. Toate aceste informaţii pot fi adunate fie prin conversaţie directă cu elevii, fie prin aplicarea unor chestionare-fişe de evaluare, prin observaţie, înregistrări scrise/audio-vizuale. Ele vor fi valorificate în proiectarea activităţilor viitoare.

COLABORAREA CU CONSILIUL PROFESORILOR CLASEI

Conform Regulamentului şcolar, la nivelul fiecărei clase/an de studiu, se constituie "Consiliul Profesorilor Clasei", cu rolul de a contribui la orientarea şi consilierea elevilor şi părinţilor, la elaborarea fişei de observaţie a elevilor.

Prin strânsa colaborare dintre diriginte şi consiliul profesorilor se urmăreşte :

- Armonizarea cerinţelor educaţionale ale cadrelor didactice
- Evaluarea programului şcolar şi a comportamentului fiecărui elev
- Analiza volumului temelor pentru acasă
- Stabilirea măsurilor educaţionale comune, optime
- Propunerea de recompense şi sancţiuni pentru elevi
- Analiza (după caz) în faţa părinţilor a rezultatelor obţinute de elevi
- Stabilirea programelor - activităţilor recuperatorii/de dezvoltare a elevilor
- Colaborarea cu comitetul de părinţi al clasei în scopul realizării obiectivelor educaţionale
- Descoperirea şi cultivarea aptitudinilor elevilor

Dirigintele este preşedintele Consiliului Profesorilor Clasei şi are următoarele atribuţii:

- Orientează, împreună cu membrii Consiliului de elevi, alegerea opţionalelor din CDS
- Îndrumă activitatea de orientare şcolară şi profesională a elevilor

Scanned with OKEN Scanner

- Stabileşte împreună cu unii membri ai Consiliului Profesorilor Clasei programele de pregătire suplimentară pentru elevi (de recuperare sau de dezvoltare)
- Rezolvă anumite situaţii conflictuale ivite între elevi sau între elevi şi profesorii clasei
- Asigură acordarea de recompense şi ajutoare materiale pentru elevii defavorizaţi sau înalt performanţi
- Implică şi sprijină profesorii şi elevii clasei în organizarea activităţilor extracuriculare
- Organizează activităţi de cunoaştere de către elevi a viitorilor profesori, la trecerea de la un ciclu şcolar la altul
- Asigură colaborarea cu alţi parteneri educaţionali guvernamentali/ neguvernamentali.

COORDONAREA COLECTIVULUI DE ELEVI

În relaţia cu colectivul de elevi dirigintele are următoarele sarcini:

a) organizarea elevilor în cadrul grupului-clasă. Această sarcină presupune:
   - preluarea evidenţei colectivului de elevi la începutul anului şcolar
   - asigurarea asumării de sarcini de către fiecare elev în vederea gospodăririi spaţiului sălii de clasă (serviciul zilnic, săptămânal, curăţenia clasei, etc.) şi în activităţile grupului

b) cunoaşterea colectivului de elevi:
   - cunoaşterea elevilor şi a microgrupului în vederea realizării sintalităţii clasei
   - evaluarea comportamentului elevilor
   - comunicarea cu familiile elevilor
   - solicitarea colaborării specialiştilor psihopedagogi (când este cazul)

c) îndrumarea colectivului de elevi şi a activităţii acestora :
   - concepe şi asigură desfăşurarea unor programe de activităţi educative valorificând dialogul deschis cu elevii
   - identifică posibilităţile şi modalităţile de colaborare a familiilor elevilor în sistemul muncii educative
   - sprijină orientarea şcolară şi profesională a elevilor consiliindu-i pe aceştia şi familiile lor în alegerea disciplinelor opţionale, a şcolii şi profesiei viitoare
   - încurajează, stimulează şi sprijină participarea elevilor la cercuri, concursuri, expediţii, etc.

DOCUMENTELE ACTIVITĂŢII DIRIGINTELUI

În activitatea sa, dirigintelui îi revine sarcina de a completa următoarele documente:

1. Catalogul clasei: se completează la începutul fiecărui an şcolar în conformitate cu instrucţiunile înscrise pe prima pagină a acestuia.

În plus dirigintele trebuie:
- să completeze situaţia statistică la sfârşitul fiecărui semestru şi an şcolar
- să stabilească prin consultare cu consiliul profesorilor clasei media la purtare şi să o înscrie în catalog
- să ţină evidenţa absenţelor elevilor (totale, motivate/nemotivate)
- să calculeze media generală a fiecărui elev

Scanned with OKEN Scanner

- să completeze media generală după examenele de corigenţă
- să asigure integritatea fizică a catalogului.

Dirigintele urmăreşte scrierea mediilor în registrul matricol, atât la sfârşitul anului şcolar cât şi după examenele de corigenţă.

2. Caietul dirigintelui constituie instrumentul de organizare-planificare şi evaluare a activităţii dirigintelui. El conţine date semnificative despre colectivul clasei (evidenţa elevilor, responsabilităţile acestora în clasă, profesorii clasei, orarul clasei, ş.a.), planificarea anuală şi semestrială a activităţii dirigintelui, alte însemnări semnificative în activitatea educativă.

3. Fişa psihopedagogică a fiecărui elev completată obligatoriu la sfârşitul unei trepte de şcolaritate.

VI. COLABORAREA DIRIGINTELUI CU FAMILIA

COORDONATELE COLABORĂRII

Reforma învăţământului redefineşte raporturile familiei cu şcoala, unitatea de învăţământ fiind privită tot mai mult ca un serviciu public. Aceasta impune :

- obligaţia şcolii de a desfăşura o activitate transparentă, de a fi evaluată pentru a permite familiei să opteze pentru una sau alta din şcoli
- creşterea importanţei contactului familie-şcoală pentru reuşita copiilor

Implicarea familiei în activitatea şcolară a copiilor se desfăşoară pe două coordonate :

a) relaţia părinte-copil : controlul frecvenţei, al rezultatelor şcolare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral şi material;

b) relaţia familie-şcoală : alegerea filierei şi unităţii şcolare; contacte directe cu reprezentanţii instituţiei şcolare, îndeosebi cu dirigintele, sub forma :

- ♦ reuniuni de informare a părinţilor cu privire la documentele privind reforma curriculară (Planul cadru pentru învăţământul obligatoriu, Programele şcolare, Ghidurile de evaluare-Descriptorii de performanţă)
- ♦ consultarea părinţilor la stabilirea Curriculumului la decizia şcolii (extinderi/aprofundări şi discipline opţionale), alcătuirea schemelor orare ale clasei şi programul şcolar al elevilor
- ♦ activarea asociativă a părinţilor prin intermediul Comitetului de părinţi pentru sprijinirea şcolii în activitatea de cuprindere la cursuri a tuturor copiilor, de îmbunătăţire a frecvenţei acestora, în organizarea şi desfăşurarea activităţilor extracurriculare
- ♦ lecţii deschise pentru părinţi, ateliere de lucrări practice, vizite, excursii, activităţi sportive, serbări aniversare
- ♦ întâlniri interindividuale, consultaţii pedagogice
- ♦ corespondenţa cu părinţii
- ♦ vizite la domiciliul elevilor
- ♦ lectorate cu părinţii
- ♦ activităţi cu comitetul de părinţi
- ♦ reuniuni comune cu elevii şi părinţii

Scanned with OKEN Scanner

FORME DE COLABORARE

1. **Comitetul de părinţi**: constituit la nivelul fiecărei clase din 3-5 membri (inclusiv dirigintele). Se alege în primele 15 zile de la deschiderea anului şcolar în adunări generale ale părinţilor.

Atribuţiile comitetului:

- asigură unitatea de influenţe educative
- sprijină informarea şi pregătirea pedagogică şi psihopedagogică a părinţilor
- antrenează părinţii la soluţionarea unor probleme ale clasei (vizitarea unor elevi neşcolarizaţi sau cu frecvenţă slabă, soluţionarea unor probleme administrativ-gospodăreşti, sponsorizarea unor activităţi organizate de clase sau şcoală, sau atragerea de sponsori pentru programe de modernizare a educaţiei sau bazei materiale a şcolii, sprijinirea activităţii de consiliere şi orientare socio-profesională sau de integrare socială a absolvenţilor, organizarea activităţilor extracurriculare, atragerea unor persoane fizice sau juridice, care prin contribuţii financiare sau materiale susţin programe de modernizare a bazei materiale din şcoli)

Activitatea financiară a comitetelor de părinţi este reglementată de regulamentul propriu de funcţionare. Ele pot realiza venituri proprii prin organizarea unor manifestări cultural-artistice, sportive şi turistice sau prin donaţii şi sponsorizări.

Veniturile realizate se utilizează conform hotărârii Comitetului de părinţi pentru :

- premierea elevilor distinşi în concursuri pe discipline de studiu, sportive, artistice sau celor cu o atitudine civică deosebită
- organizare de tabere şi excursii în ţară sau străinătate
- sprijinirea financiară a altor activităţi extracurriculare
- modernizarea şi dezvoltarea bazei materiale şi didactice
- acordarea de sprijin financiar şi material copiilor cu situaţie materială precară

2. **Adunările cu părinţii** asigură schimbul de experienţă, confruntarea opiniilor şi căutarea unor soluţii pentru activităţile educative. Vizează analiza activităţii instructiv-educative a clasei, a evoluţiei fiecărui elev în parte şi instruirea părinţilor pe teme ca:

- Particularităţile dezvoltării personalităţii copilului pe toate planurile la o anumită vârstă
- Probleme specifice unei vârste (adolescenţei în special)
- Particularităţile epocii de tranziţie şi influenţele educative exercitate asupra tinerei generaţii
- Valenţe şi limite ale influenţei educative exercitate de mass media
- Pregătirea în familie a tinerilor pentru viaţa de familie
- Temperamentul şi rolul său în activitatea educativă
- Caracterul şi formarea lui în familie
- Influenţa familiei în orientarea carierei

La începutul fiecărui an şcolar, întrunirea cu părinţii vizează : analiza activităţii comitetului de părinţi pentru anul şcolar precedent, alegerea comitetului de părinţi şi desemnarea reprezentanţilor în Consiliul Reprezentativ al Părinţilor de la nivelul şcolii. Dirigintele oferă precizări privind activitatea pentru întregul an şcolar.

Scanned with OKEN Scanner

De regulă, întrunirile au loc o dată pe semestru sau ori de câte ori e nevoie. La adunarea curentă se anunţă tema pentru data viitoare. Se pot programa adunări comune la care să participe părinţi şi copii. Unele întâlniri se pot desfăşura sub forma lectoratelor.

Realitatea a evidenţiat faptul că au eficienţă întâlnirile desfăşurate în grupuri mici, îndeosebi când se discută atitudini, comportamente sau rezultate ale copiilor.

3. **Vizitele la domiciliu** permit cunoaşterea condiţiilor de muncă şi de viaţă ale elevului, modul de organizare şi petrecere a timpului liber şi de odihnă, unele date importante din viaţa tânărului, capacitatea şi concepţia părinţilor despre educaţie, ce fel de influenţă educativă se exercită asupra copilului.

Vizitele vor fi pregătite, vor fi vizitaţi toţi elevii, vor fi mai frecvente la începutul anului şcolar.

Cu ocazia vizitelor pot apărea posibilităţi de a angaja unele discuţii libere cu elevul, care furnizează dirigintelui informaţii despre raporturile sale cu părinţii, tratamentul care i se aplică, despre unele frământări personale. Observaţiile şi informaţiile trebuie consemnate, analizate, interpretate şi valorificate în practica noastră educativă.

4. **Convorbirea individuală** : dirigintele invită pe unul din părinţi cu scopul de a purta o convorbire pe o temă cu caracter limitat : situaţia la învăţătură (sau la un obiect), atitudine negativă (în clasă, faţă de colegi sau profesori, etc). Ea trebuie să aibă caracterul unei analize a situaţiei, a unei consultări asupra cauzelor şi asupra măsurilor ce vor fi luate.

Este bine ca părinţii să ştie că, în cazul apariţiei unei crize în familie, pot apela la diriginte pentru a primi un sprijin calificat. În acest caz, dirigintele trebuie nu doar să exprime păreri şi să facă sugestii, ci să convingă, cu argumente, să folosească un ton adecvat care să menţină o atmosferă de calm şi siguranţă.

În cazuri deosebite, dirigintele va coopera cu consilierul şcolar pentru a preveni dezvoltarea crizei.

5. **Corespondenţa cu părinţii** elevilor este utilizată de diriginte mai ales cu familiile care domiciliază la mare distanţă de şcoală şi vizează avertizarea asupra comportării elevilor, asupra absenţelor şi abaterilor repetate la disciplină şi rezultatelor modeste la învăţătură sau evidenţiază rezultatele deosebite la învăţătură şi purtare.

Practica educativă a demonstrat că nu este indicat să se facă abuz de folosirea corespondenţei în vederea stabilirii legăturii necesare cu familia. Contactul direct cu părinţii este mult mai indicat, mai eficient.

Un impact pozitiv asupra părinţilor se poate obţine şi prin următoarele activităţi:

- crearea unui "Buletin informativ al şcolii" pentru informarea generală a acestora;
- înfiinţarea unei Asociaţii a părinţilor – ca organizaţie nonguvernamentală, care să permită implicarea părinţilor în viaţa şcolii;
- organizarea de către diriginţi a unor activităţi speciale pentru părinţi ca: Seara părinţilor, Clubul părinţilor, Seara părinţilor care să faciliteze o cunoaştere şi o apropiere între părinţii clasei şi în final o armonizare a cerinţelor şi influenţelor educative.

Scanned with OKEN Scanner

VII. PARTENERIAT EDUCAȚIONAL

PARTENERI POSIBILI:

- Alte şcoli
- Instituţii: Biserica, Armata, Poliţia, instituţii naţionale şi locale ale: Ministerului Sănătăţii şi Familiei, Ministerului Tineretului şi Sportului, Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale, Ministerului Culturii şi Cultelor, Ministerului Mediului etc.
- Mass-media
- Comunitatea locala
- Instituţii conexe ale MEC: palate, cluburi ale copiilor, Centre Judeţene şi Cabinete inter/şcolare de Asistenţă Psihopedagogică, Agenţiile Taberelor şi Turismului Şcolar
- Organizaţii neguvernamentale: asociaţii, fundaţii, cluburi
- Firme, societăţi private

Forme de colaborare:

- Proiecte pe bază de parteneriat
- Asociere
- Programe
- Sponsorizări
- Protocol de colaborare

Modalităţi – surse de informare:

- Centrul regional de dezvoltare (de pe lângă Consiliul Judeţean)
- Centrele Infotin
- "Pagini Aurii"
- Publicitate, articole din mass-media

Mod de atragere a partenerilor în colaborare:

- Popularizarea acţiunilor realizate în şcoală, prin: afişe, pliante, emisiuni radio-TV, articole în presă;
- Prezentarea unor proiecte care necesită colaborări
- Spectacole de sensibilizare/atragere
- Campanii tematice

Factori favorizanţi în colaborare:

- Stabilirea unor contracte, calendare de lucru, planuri concrete de activităţi
- Respectarea riguroasă şi reciprocă a angajamentelor între parteneri
- Atitudine loială şi comunicare permanentă între parteneri
- Valorizarea şi popularizarea rezultatelor comune

Bariere în colaborare:

- Angajarea partenerilor în programe nerealiste, slab structurate care nu-şi pot atinge obiectivele propuse
- Nerespectarea angajamentelor asumate
- Neglijenţe în gestionarea programelor şi a documentelor de lucru
- Abuzul de bunăvoinţa partenerului
- Absenţa feed-back –ului
- Insuficienta mediatizare a rezultatelor obţinute

Scanned with OKEN Scanner

MODELUL UNUI PROIECT-PROGRAM

În realizarea unui proiect/program sunt necesare următoarele etape:

1. Pregătirea proiectului:

- documentarea proiectului: se pleacă de la o idee, se studiază experienţele similare, necesităţile-facilităţile în realizarea ideii, eventuali parteneri, studii, cercetări în domeniu
- organizarea efectivă: stabilirea grupului/echipei şi a coordonatorului
- nominalizarea competenţelor în grup/echipă

2. Redactarea proiectului

- *Denumirea proiectului*: se numeşte explicit proiectul şi se alege o denumire simbolică, care poate fi o abreviere a denumirii complete. Se poate adopta o siglă, un semn al proiectului.
- *Justificarea proiectului:* precizaţi contextul în care se va realiza proiectul, argumentaţi de ce este necesar, ce reprezintă el. Numiţi facilităţile şi constrângerile proiectului.
- *Obiectivele proiectului* decurg din justificarea lui. Menţionaţi termenele fiecărui obiectiv.
- *Publicul vizat*, cui foloseşte proiectul, cine va beneficia de el.
- *Locul şi perioada de desfăşurare* .
- *Parteneri*
- *Conţinutul proiectului*:
  - ce activităţi ne propunem concret
  - ce metode vom folosi
  - etape, calendar, monitorizări
- *Resursele proiectului:*
  - ***umane:*** competenţe necesare. Apreciaţi de ce dispuneţi, de ce aveţi nevoie. Concretizaţi, nominalizaţi responsabilităţile.
  - ***financiare-materiale:***
    - baza materială existentă, necesară
    - buget estimativ detaliat pe categorii de cheltuieli:
      - Materiale consumabile,
      - Publicitate
      - Retribuţii – salarii
      - Altele
- *Evaluare:* - stabiliţi etape în evaluare
  - pentru evaluarea finală stabiliţi indicatorii cantitativi si calitativi
  - organizaţi valorificarea proiectului, mediatizarea lui.
- *Perspectivele proiectului:* - Merită să fie continuat?
  - Care sunt concluziile proiectului?

3. Popularizarea proiectului

a) În rândul publicului ţintă prin afişe, fluturaşi, pliante;

b) În vederea stabilirii unor cooperări viitoare-verbal, prin întâlniri directe cu alţi potenţiali parteneri, prin pliante, fluturaşi prezentaţi sau expediaţi celor vizaţi;

Scanned with OKEN Scanner

c) Mediatizarea proiectului:
- la lansarea lui;
- pe parcursul desfăşurării;
- la sfârşit.

În mediatizare - **Nu uitaţi**: trimiteţi invitaţii tuturor din mass-media locală, fără discriminări. În invitaţii precizaţi: cine sunteţi, numele proiectului, locul şi data desfăşurării întâlnirii, adresa dvs., telefonul, persoana de contact.

Un comunicat de presă se poate difuza la începutul întâlnirii. **Nu uitaţi:** denumirea proiectului, finalitatea lui, publicul ţintă, rezultate, sponsori, colaborări, şi semnaţi comunicatul, precizându-vă adresa, telefonul.

Puteţi întocmi un **portofoliu al proiectului.** În acest portofoliu, pe lângă documentaţia proiectului, materialele realizate în proiect, adnotări, însemnări din timpul derulării proiectului, adăugaţi reflectarea proiectului în presă - articole, însemnări despre proiect .

CUM PUTEM OBŢINE FONDURI PENTRU UN PROIECT

Pentru fonduri este bine să vă gândiţi la următoarele surse: sponsori particulari, persoane fizice, instituţii guvernamentale (ISJ, DJTS, ş.a.), instituţii locale (primării, consilii), ONG, programe internaţionale/guvernamentale de finanţare.

Informaţii despre aceste tipuri de programe puteţi găsi la Consiliul Judeţean, serviciul **Relaţii cu publicul** sau consultaţi **''Pagini aurii"**.

Solicitarea de sponsorizare

Dosarul de sponsorizare cuprinde:
- scrisoarea de solicitare – precizaţi scopul solicitării, suma (serviciul solicitat, prezentaţi bugetul proiectului precizând zona în care credeţi că aveţi nevoie de susţinere, semnaţi, precizaţi adresă, telefon.)
- un rezumat al proiectului
- un pliant de prezentare.

Finanţarea de la programele internaţionale necesită completarea unor formulare tip, însoţite de un ghid de completare. Respectaţi cu stricteţe toate condiţiile impuse pentru a vă asigura şansa eligibilităţii.

NU UITAŢI! După obţinerea sponsorizării invitaţi sponsorii la activităţile din cadrul proiectului, la cele de popularizare şi transmiteţi o scrisoare de mulţumire însoţită de concluziile proiectului şi de imagini din presă.

Pentru atragerea de fonduri puteţi înfiinţa asociaţii de sprijin a instituţiei/ proiectului (conform legii 21/1994). Includeţi sponsorii principali în Consiliul de Administraţie al asociaţiei.

ASOCIAŢII, FUNDAŢII, CLUBURI

Cu sprijinul profesorilor, elevii pot înfiinţa asociaţii, fundaţii, cluburi în temeiul O.G nr. 26/30 ianuarie 2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii.

Pe baza statutului adoptat, asociaţia/clubul respectiv va obţine sentinţa judecătoriei pentru funcţionare. Ele pot colabora cu Direcţiile judeţene pentru tineret şi sport, cu ONG, cu diverse instituţii şi pot participa cu programe la dezvoltarea unităţii şcolare şi îndeosebi, la îmbogăţirea activităţii educative.

Scanned with OKEN Scanner

VIII. COMISIA ARIEI CURRICULARE CONSILIERE/ORIENTARE, (DIRIGENŢIE) ŞI ACTIVITĂŢI EXTRACURRICULARE*

COMPONENŢA COMISIEI

Din această comisie fac parte:

- diriginţii care desfăşoară orele din aria curriculară Consiliere şi Orientare – trunchi comun cu întreaga clasă;
- profesorii care desfăşoară orele de consiliere şi orientare din curriculum la decizia şcolii;
- îndrumătorii de activităţi extracurriculare, instructorii, animatorii
- profesorii psiho-pedogogi din cabinetele şcolare şi interşcolare de asistenţă psihopedagogică;

Dintre aceste cadre, directorul educativ propune consiliului de administraţie al şcolii responsabilul comisiei.

În unităţile şcolare cu număr mare de clase, se pot organiza subcomisii pe cicluri şcolare sau ani de studiu. Fiecare subcomisie va avea un coordonator.

În grupurile şcolare se organizează o subcomisie educativă pentru şcoala profesională şi de ucenici.

În mediul rural se constituie comisii fie la nivel de unitate şcolară, fie la nivel de şcoală coordonatoare, în funcţie de numărul de elevi/clasă.

DOCUMENTELE COMISIEI ARIEI CURRICULARE CONSILIERE/ORIENTARE, (DIRIGENŢIE) ŞI ACTIVITĂŢI EXTRACURRICULARE

1. Componenţa comisiei; responsabilităţi;
   Programul activităţii comisiei;
2. Planificările anuale şi semestriale ale membrilor comisiei
3. Proiecte de activităţi educative/ore demonstrative în cadrul comisiei
4. Calendarul activităţilor extracurriculare proprii şi cele ale ISJ şi MEN
5. Programul de parteneriat educaţional:
   - cu familia/comitetul de părinţi
   - cu comunitatea locală
   - cu ONG-uri
   - cu agenţi economici
6. Referatele, proiectele didactice şi procesele-verbale ale şedinţelor comisiei;
7. Raportul activităţii educative din anul şcolar anterior;
8. Program de activitate al comisiei (direcţiile de orientare în elaborarea planului să vizeze perfecţionarea: continuă, metodică, autoperfecţionare)
9. Bibliografie.

* Componenţa, documentele, atribuţiile rămân valabile, chiar dacă titulatura comisiei se modifică prin Regulamentul de organizare şi funcţionare a învăţământului preuniversitar.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu: Structura programului comisiei

Nr. crt.	Obiec-tive	Măsuri /acţiuni	Resurse umane		Termen	Eva-luare
			Respon-sabili	Parteneri		
1.	Optimi-zarea relaţiei de comuni care elevi-profe-sori	- monitorizarea activităţii Consiliului profesoral al clasei - activitate demonstrativă clasa a X-a - masă rotundă	resp. co-misiei diriginte cl. X B prof. X	conducerea unităţii şcolare - CJAP	continuu octom--brie martie	raport semestrial test chestioar fişă plan de măsuri

Evaluarea profesorului diriginte

Dirigintele va fi evaluat conform următoarelor unităţi de competenţă:

- comunicarea interpersonală
- relaţia cu consiliul profesorilor clasei
- colaborarea cu familia
- parteneriat educaţional
- conceperea activităţilor extracurriculare şi extraşcolare
- proiectarea activităţii (curriculum)
- formarea elevilor
- documentele dirigintelui
- dezvoltarea personală şi profesională.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

ANEXE
FIŞA DE ASISTENŢĂ PENTRU ORA DE DIRIGENŢIE

I. Date generale

- Numele şi prenumele cadrului didactic _____
- Specialitatea _____
- Vechimea în învăţământ _____
- Clasa la care este diriginte _____
  - număr elevi _____
  - absenţi _____
- Data susţinerii orei de dirigenţie _____
- Tema orei de dirigenţie _____
  _____

II. Parametrii de analiză şi apreciere a activităţii educative

1. Modalitatea de informare a dirigintelui cu problemele curente ale clasei

a) Frecvenţa elevilor _____
b) Situaţia la învăţătură şi evoluţia raporturilor profesor-elev _____
c) Starea disciplinară _____
d) Evenimente deosebite _____

2. Proiectarea şi desfăşurarea orei de dirigenţie

2.1 Modalitatea de introducere în temă

• Oportunitatea alegerii temei	☐	☐	☐
• Capacitatea de formulare a obiectivelor operaţionale	☐	☐	☐
• Stabilirea planului de desfăşurare a dezbaterii	☐	☐	☐

2.2 Pregătirea profesorului pentru oră

- Documentarea (surse, modalităţi)_____
  _____
  _____
- Prelucrarea datelor

• Ordine logică, conectată la datele ştiinţei şi culturii	☐	☐	☐
• Judecare critică, personală	☐	☐	☐
• Evitarea caracterului didacticist, moralizator	☐	☐	☐

- Resurse materiale utilizate _____
  _____
  _____

2.3 Logica desfăşurării activităţii şi strategiile utilizate

- Oportunitatea manierei de desfăşurare in raport cu tema si vârsta (introducerea unor elemente de noutate) _____
  _____
- Mediul educaţional_____
  _____

- Derularea conținutului de idei al temei :
  - exprimare profesor
  - exprimare elev
  - naturalețe
  - spontaneitate
- Integrarea mijloacelor și materialelor didactice propuse
- Observații privind comportamentul elevilor, formarea sentimentelor morale, civice etc._____

_____

_____

_____

_____

2.4 Metode folosite:

- exercițiul	- dialogul	- analiza psihologica
- povestirea	- expunerea	- ancheta-chestionare
- lectura	- exemplul	- studiul de caz
- analiza	- caracterizarea	- consultația

2.5 Pregătirea elevilor pentru ora si participarea la dezbatere

- Dacă tema a fost cunoscuta din timp de elevi ☐ ☐
- Dacă s-au anunțat planul, bibliografia, recomandări pentru strângerea datelor ☐ ☐
- Graficul de implicare a elevilor și calitatea dezbaterilor desfășurate
  - climat deschis ☐ ☐
  - diversitate și atractivitate ☐ ☐
  - apel la experiența proprie a elevilor ☐ ☐
  - prezentarea unor valori intelectuale, moral-civice, estetice etc. ☐ ☐

2.6 Relația diriginte-elev

- Activitatea de cunoaștere a elevilor_____

_____

- Modul de a reacționa al elevilor
  - cu atenție
  - cu încredere
  - cu afectivitate
  - indiferenți
  - reținuți

3. Alte date privind desfășurarea orei si activitatea dirigintelui

- Aprecieri asupra eficientei prin evaluarea pregătirii elevilor și a participării acestora la susținerea activității:
  - aprecierii verbale
  - evidențierii de comportamente pozitive si atitudini relevante d.p.d.v. educativ
  - conturarea unor modele
  - conduita de sensibilizare și motivare a elevilor

Scanned with OKEN Scanner

- Probleme deosebite rezolvate la nivelul clasei:
  - elevi problemă
  - situaţii conflictuale
  - raport familie-şcoală

4. Autoanaliza şi autoevaluarea activităţii

- autoanaliza calităţii_____
- autoanaliza eficienţei_____
- raport dintre efortul intelectual, investiţie afectiva si efecte educaţionale produse in timp_____
- obiective realizate sau parţial realizate_____
- conturarea unor alternative_____

5. Recomandările evaluatorului_____

6. Aprecierea orei de dirigenţie

_____

_____

Scanned with OKEN Scanner

PARTENERII DIRIGINTELUI

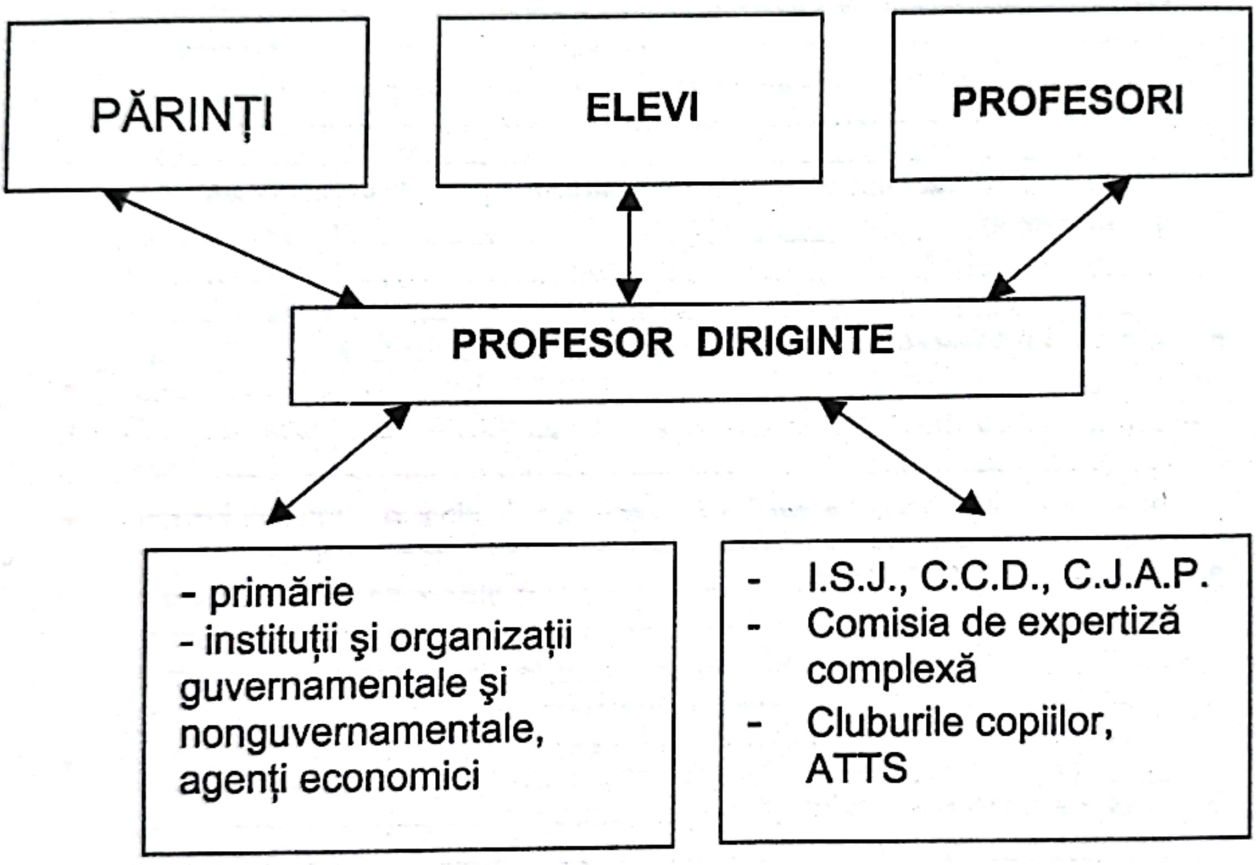

Scanned with OKEN Scanner

OPTIMIZAREA RELAŢIEI ŞCOALĂ-FAMILIE

(proiect)

SCOP:

Optimizarea relaţiei şcolii cu familia în vederea formării personalităţii tinerilor şi integrării acestora în viaţa comunităţii

Obiective	Activităţii	Termen	Benefi-ciari	Responsabili
1. Realizarea unor cercetări pentru diagnosticarea relaţiei şcoală-familie	1.a. Elaborarea chestionarului privind relaţia şcoală-familie b. Aplicarea chestionarului pentru părinţi c. Consultarea documentelor şcolare pentru cunoaşterea gradului de participare a familiei la viaţa şcolii; discuţii formale şi informale cu conducerea unităţii şcolare, cu părinţii, cu profesorii diriginţi şi elevi.	7-14.11 20-28.11 10-15.01		Psihopedagog ... diriginţi Ionescu, P. Popescu, V.
2. Antrenarea părinţilor în activităţi de informare şi formare educaţională.	2.a. Elaborarea de programe educaţionale destinate părinţilor în funcţie de nevoile identificate; b. Antrenarea părinţilor, cadrelor didactice, elevilor în derularea programelor propuse c. Popularizarea materialelor informative în şcoală şi în alte unităţi.	1.02-1.03 1.03-1.05 1 - 31.05		comisia diriginţi responsabil comisie
3. Diversificarea modalităţilor de colaborare şcoală - familie	a. Implicarea părinţilor în elaborarea Proiectului şcolii b. Iniţierea şi organizarea unor activităţi de către Comitetul de părinţi			

Scanned with OKEN Scanner

CHESTIONAR PRIVIND COLABORAREA SCOALA-FAMILIE
PENTRU PARINTI
VARIANTĂ

INSTRUCTAJ:

Vă rugăm să răspundeţi la întrebări, utilizând următoarele variante de răspuns:
- frecvent
- de cele mai multe ori
- rareori
- niciodată

1. Sunt informat asupra ofertei educaţionale a şcolii.
2. Vorbesc cu cadrele didactice despre obiectivele educaţionale propuse in activitatea cu elevii.
3. Am prezentat idei şi sugestii cadrelor didactice pentru îmbunătaţirea activităţii educative.
4. Conducerea şcolii stimulează cooperarea între cadrele didactice şi părinţi.
5. Am fost solicitat de către cadrele didactice pentru participarea la activităţi educative.
6. Îmi sprijin copiii la realizarea activităţilor de învăţare pentru acasă.
7. Particip la activităţile extracurriculare organizate de şcoală.
8. Copiii mei au o ambianţă adecvată studiului.
9. Solicit cadrele didactice în soluţionarea problemelor copiilor, legate de dezvoltarea personală a lor.
10. Sunt informat asupra progreselor şcolare realizate de către copiii mei .
11. Sunt informat când copiii mei prezintă probleme de învăţare şi de comportament.
12. Contribui la sporirea resurselor materiale şi financiare ale şcolii.

INTERPRETARE:

3 p - frecvent
2 p - de cele mai multe ori
1 p - rareori
0 p - niciodată

Dacă se obţin:

- între 25 - 36 p - există o relaţie fructuoasă între şcoală şi familie
- între 13 şi 24 p - exista o relaţie bună, dar aceasta poate şi trebuie îmbunătăţită
- între 6 şi 12 p - relaţia este superficială, părintele nu se implică în desfăşurarea activităţii educative
- între 0 şi 5 p - relaţia şcoală familie nu există
  - trebuie luate imediat măsuri de iniţiere şi dezvoltare a relaţiei şcoală-familie

Scanned with OKEN Scanner

SCENARIU PENTRU ORA DE DIRIGENȚIE
VARIANTĂ

Data:
Clasa: a VI-a
Tema: Oameni, locuri, activități
Obiectivul activității: Cunoașterea specificului local al activității oamenilor
Strategii de realizare: bainstorming
conversație
exerciții în grup: pantomimă
desen
muzică
reprezentări grafice, simbolice
jurnal personal
redactarea unui articol/scenariu TV
Resurse materiale: hârtie de scris, de desenat, carioca, creioane

SCENARIUL PROPRIU-ZIS:

1. Organizarea clasei: se vor grupa băncile în 6 zone ale clasei pentru a se asigura posibilitatea muncii în grup se împarte clasa în 6 grupe, cerându-li-se elevilor să-şi manifeste preferința pentru o formă de exprimare a ideilor: pantomimă/teatru, desen, muzică, etc.
2. Sarcină de lucru: profesorul spune: un grup de investitori străini vă solicită informații despre profesiile şi ocupațiile din zona voastră. Îi invitați la voi în școală să le prezentați ceea ce știți voi despre acest subiect. Forma în care prezentați informațiile poate fi:
   - piesă de teatru/pantomimă
   - desene, afişe, benzi desenate
   - cântec, colaj muzical
   - file din jurnalul unui istoric al zonei
   - articol din presă, scenariu radio/TV
   - panou cu scheme, simboluri, relații logice

   Alegeți cât mai multe meserii şi cât mai reprezentative pentru județul nostru.
3. Elevii lucrează pe grupe

   Când produsele sunt gata (dacă este nevoie se pot acorda 2 ore), se prezintă producțiile grupelor, înregistrându-se pe tablă profesia/ocupația reprezentată şi identificată de restul clasei.
4. Feed-back: se revede inventarul profesiilor identificate de elevi şi se completează dacă este nevoie. Se stabileşte gradul de popularitate a diferitelor profesii după cota de reprezentare a ei.

Scanned with OKEN Scanner

ŞCOALA.....
CLASA.....

FIŞA PSIHOPEDAGOGICA

a elev..... în anul ..... în localitatea.....
judeţul.....a urmat clasele anterioare la şcolile:

Clasele	Şcoala - localitatea, judeţul	Rezultate (global)

I. DATE FAMILIALE

1. Ocupaţia părinţilor: tata..... mama.....
.....
2. Structura şi componenţa familiei.....
.....
.....
3. Atmosfera şi climatul educativ.....
.....
.....
4. Condiţii de viata şi de muncă ale elevului.....
.....
.....
5. Influenţe extrafamiliale (vecinătatea, cercul de prieteni etc.).....
.....
.....

II. DATE MEDICALE

1. Antecedente .....
.....
2. Dezvoltarea fizică şi starea sănătăţii.....
.....

III. REZULTATE ÎN ACTIVITATEA ELEVULUI

1. Rezultate la învăţătură

a) Grafic global (pe clase)
b) Date selective

Scanned with OKEN Scanner

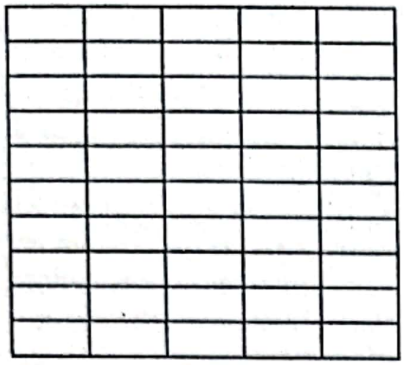

Clasa(anul)

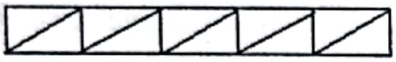

Clasificat n/N

Elev	Clasa (anul) Secţia	Materii cu rezultate	
		Cele mai bune (m)	*Cele mai slabe (m)*
fb.			
b			
m			
s			

c) Aspiraţiile şi reacţiile părinţilor în legătură cu rezultatele şcolare ale elevului.

.....

.....

2. Cercuri pe materii frecventate de elev

Clasa-cercul	Rezultate:

Participarea la concursuri şcolare şi extraşcolare

Clasa-concursul	Rezultate:

3. Munca independentă desfăşurată de elev:

Lectura
- ☐ neselectivă
- ☐ selectivă

În ce domenii:

_____
_____

Rezolvă problemele de:
- ☐ matematică
- ☐ fizică
- ☐ tehnică

_____
_____

Alte activităţi: arte plastice, muzica, sport, formaţii artistice

_____
_____

4. Ce vrea să urmeze la absolvirea şcolii generale, respectiv, a liceului.

a) Dorinţele părinţilor:

_____
_____
_____

b) Aspiraţiile elevului

_____
_____
_____

Scanned with OKEN Scanner

IV. INTELIGENȚA ȘI STILUL DE MUNCĂ

1. **Nivelul de inteligență** al elevului: puterea de judecată, capacitatea de înțelegere, priceperea de a sistematiza, de a desprinde esențialul, de a stabili legaturi (asociații) etc.

Foarte inteligent	Inteligent	Nivel (de inteligenta)	
		mediocru	mai scăzut

2. **Cum lucrează elevul, stilul sau de muncă:**

a) Cum lucrează

- sistematic, temeinic, cu preocupări de adâncire (depășind manualul sau programa)
- organizat, ritmic, rămânând in limitele manualului (programei);
- inegal, prezintă fluctuații vizibile in note, alternează pregătirea conștiincioasă cu perioade de delăsare;
- neglijent, improvizează răspunsurile, copiază temele, speculează nota
- Învață în salturi, numai pentru a obține nota de trecere

.....

b) Sârguința (hărnicia)

Foarte sârguincios	Sârguincios	Puțin sârguincios	Deloc sârguincios

c) Independență, creativitate

- inventiv, cu manifestării de creativitate;
- ocazional are inițiativă, manifestă independență;
- lucrează mai mult șablonat, stereotip;
- nu manifestă deloc inițiativă și independență;
- .....

V. CONDUITA LA LECȚII ȘI ÎN COLECTIVUL ȘCOLAR

1. **Conduita elevului la lecții**

a) Cum se pregăteşte:

- vine pregătit la ore, cu temele de casa făcute cu regularitate;
- alternează pregătirea conștiincioasă

b) Participarea

- intervine cu completări, participă activ, își aduce contribuția spontană la lecția nouă;
- manifestă interes inegal, fluctuant
- se lasă greu antrenat, participă numai când este direct solicitat
- obișnuit inactiv, parcă absent; numai observațiile repetate îl aduc la ordine;
- .....

c) Disciplina la lecții:

- se încadrează in disciplina lecției, este receptiv la observații și îndrumării;
- disciplinat numai în condiții de supraveghere sau constrângere nereceptiv la cerințele școlare;
- nedisciplinat, chiar turbulent, atrage si pe alții în abateri;
- fuge de la ore, are atitudine de bravare, preocupări laterale;

Scanned with OKEN Scanner

2. Corelația dintre rezultate, posibilități intelectuale (aptitudini) și motivație (sârguință, interes etc.)

.....

.....

3. Activități și conduita elevului în colectiv:

a) Cum participă la viața colectivului:

- mai mult retras, izolat, nu se interesează de problemele colectivului;
- se sustrage de la munci sociale, lucrează numai din obligație;
- face strictul necesar, dar fără vreo inițiativă;
- se integrează în colectiv, este bun executant dar fără opinie proprie;
- autoritar, bun organizator și animator al colectivului;

b) Cum este apreciat de colegi:

- bun coleg, sensibil la greutățile, problemele celorlalți;
- preocupat mai mult de sine, individualist, egoist; .....
- prețuit pentru rezultate la învățătură;
- apreciat pentru poziția în colectivul clasei
- prețuit pentru performanțele extrașcolare
- .....

4. Comportarea generală a elevului, nota la purtare:

- cu abateri disciplinare grave
- cu abateri disciplinare minore, dar mai frecvente;
- comportare corectă, cuviincioasă;
- este un exemplu de purtare.

5. Atitudinile și reacțiile elevului față de aprecieri și note: (nota critică, reacții față de note, efecte frustrante ale aprecierii școlare, stări de anxietate, aspirațiile elevului în legătura cu performanțele școlare, reacțiile elevului față de aprecierile pozitive și negative).

.....

.....

VI. TRĂSĂTURI DE PERSONALITATE

1. Firea și temperamentul elevului:

a) Introvertit-extravertit:

- deschis, comunicativ, sociabil;
- închis, rezervat, puțin sociabil;
- .....

b) Temperament

- impulsiv, nestăpânit, uneori brutal;
- energic, vioi, ușor adaptabil;
- liniștit, domol, reținut, chiar lent;
- rezistență redusă la efort, extrem de sensibil;

.....

c) Dispoziția afectivă generală

- realist, cu înclinații practice, utilitariste;
- vesel, optimist;
- visător cu tendințe romantice;
- înclinat spre meditație, "interiorizare", singurătate;
- mai mult trist, uneori deprimat, cu o umbră de melancolie.

2. Echilibru emotiv:

- hiperemotiv, excesiv de timid, emoțiile îi dezorganizează performanțele;
- emotiv, dar fără reacții dezadaptate;
- controlat, stăpânit (cu prețul unui efort);
- calm, echilibrat, uneori nepăsător;

Scanned with OKEN Scanner

3. **Trăsături dominante de caracter:**

a) **pozitive**.....

b) **negative**.....

VII. MĂSURI, ACŢIUNI PENTRU ÎMBUNĂTĂŢIREA SITUAŢIEI

1. **Cu părinţii:**

.....

.....

Cu diriginţii şi cu ceilalţi profesori:

.....

.....

Cu elevul:

.....

.....

VIII. CONCLUZII
PROGRAM de ORIENTARE ŞCOLARĂ şi PROFESIONALĂ

Legimitate: - programul răspunde nevoii elevilor de a fi informaţi în legătură cu oferta educaţională;
- solicitat de autorităţile şcolare

Scop: asigurarea alegerii şcolare / profesionale corespunzătoare aptitudinilor şi aspiraţiilor personale şi ofertei şcolare / sociale.

La sfârşitul programului, elevii vor fi capabili să :

- enumere alternativele şcolare / profesionale posibile;
- aleagă corespunzător posibilităţilor interne şi cerinţelor externe (sociale, profesionale) traiectul şcolar / profesional;
- desfăşoare activităţi şcolare care să-i permită intrarea în şcoala/ liceul ales;
- îşi formeze capacităţi de autoexprimare (autovalorizare);
- îşi dezvolte capacitatea de autocunoaştere;
- îşi dezvolte capacitatea de cunoaştere (generală şi specifică).

OBIECTIVE GENERALE	OBIECTIVE SPECIFICE	FACTORI IMPLICAŢI	RESURSE	TERMEN
1. Informarea şcolara şi profesională	- informarea privind activitatea de OSP (delimitări conceptuale) - asigurarea documentaţiei corespunzătoare OSP - mediatizarea reţelei şcolare - analiza dinamicii sociale - prezentarea lumii profesiilor - prezentarea profilurilor ocupaţionale(din C.O.R.) - prezentarea reglementarilor juridice, a responsabilităţilor şi drepturilor angajaţilor (contractul de muncă, fişa postului, condica, carnetul de muncă, etc.) - prezentarea liceului, facultăţii, şcolii X	profesori consilier profesori diriginţi " părinţi absolvenţi elevul responsabil OSP	discuţii monografii pliante reţeaua şcolara unităţi furnizoare de OSP hărţi OSP şi casete video	

Scanned with OKEN Scanner

2. Cunoaşterea psihopedagogică a elevului/a grupului de orientat	- identificarea trăsăturilor de personalitate - identificarea opţiunilor şcolare/profesionale - analiza criteriilor de alegere a profesiei - dezvoltarea sistemului de atitudini realiste(faţa de sine şi faţă de profesii) - asigurarea planificării şi a deciziei în domeniul carierei	profesori profesori consilieri profesori diriginţi grup de elevi elevul responsabil OSP	studiu de caz chestionare probe de evaluare teste discuţii studii de caz	
3. Abilitarea elevului cu instrumente care îi permit căutarea /obţinerea unui loc de muncă	- prezentarea la un interviu şi susţinerea lui - redactarea unei scrisori de prezentare - redactarea unui C.V - elaborarea scrisorii de mulţumire - elaborarea portofoliului personal	profesori consilieri manageri elevul responsabil OSP	modele de C.V scrisoare de prezentare, de mulţumire modele de interviu	
4. Asigurarea colaborărilor cu factorii OSP (consilieri, inspectori)	- asigurarea unităţii şcolare cu materiale informative OSP - asigurarea sfatului de orientare	profesori consilieri	materiale informative	

Scanned with OKEN Scanner

Mic calendar al evenimentelor - aniversărilor

Ianuarie

1 - Anul Nou şi Sf. Vasile
6 - Boboteaza
7 - Sf. Ioan Botezătorul
15 - 1850, s-a născut Mihai Eminescu
24 -1859, Unirea Principatelor

Februarie

14 - Valentine' s Day
15 - S-a născut Titu Maiorescu

Martie

1 - Mărţişorul
8 - Ziua Mondială a Femeii
10 - S-a născut marele poet şi matematician Ion Barbu (Dan Barbilian)
21 - Ziua Internaţională a eliminării discriminării rasiale
23 - Ziua Mondială a Metrologiei
25 - Buna Vestire
27 - Ziua Mondială a Teatrului
27 - Unirea Basarabiei cu România

Aprilie

1 - Ziua păcălelii
1 - S-a născut Ion Creangă
7 - Ziua Mondială a Sănătăţii
22 - Ziua Mondială a Pământului
23 - Sf. Gheorghe

Mai

9-1877, proclamarea Independenţei de Stat a Romaniei
9 - Ziua Europei
9 - 1945, Ziua Victoriei asupra fascismului
9 - 1895, s-a născut Lucian Blaga
15 - 1838, s-a născut marele pictor Nicolae Grigorescu
17 - Ziua Mondială a Telecomunicaţiilor
20 - Ziua Mondială a Culturii
21 - Sfinţii Constantin şi Elena
16/27 - 1600, Unirea Ţărilor Române sub Mihai Viteazul

Iunie

1 - Ziua Internaţională a Copilului
4 - Ziua Internaţională a copiilor inocenţi victime ale agresivităţii
5 - Ziua Mondială a Mediului
10 - Zborul primului aeroplan românesc construit de Aurel Vlaicu
20 - Ziua Aviaţiei
24 - Sânzienele (Drăgaica)
25 - Ziua Organizaţiei Naţiunilor Unite
29 - Sf. Apostoli Petru şi Pavel
30 - Ziua Învăţătorului

Iulie

20 - Sf. Ilie

August

6 - Schimbarea la Faţă
15 - Adormirea Maicii Domnului (Sf. Maria Mare)
19 - 1881, s-a născut George Enescu

Septembrie

8 - Naşterea Maicii Domnului (Sf. Maria Mică)
8 - Ziua Internaţională a alfabetizării
12 - Ziua Internaţională a Păcii
14 - Înălţarea Sfintei Cruci

Octombrie

2 - Ziua Universală a Copiilor
9 - Ziua Internaţională a Poştei
14 - Cuvioasa Paraschiva
16 - Ziua Mondială a Alimentaţiei
24 - Ziua Universală a Informaţiilor privind dezvoltarea
25 - Ziua Armatei Romane
26 - Sf. Dimitrie

Noiembrie

8 - Soborul Sf. Arhangheli Mihail şi Gavriil
9 - Ziua Tineretului
16 - Ziua Toleranţei
21 - Intrarea în biserică a Maicii Domnului
28 - Unirea Bucovinei cu Romania

Decembrie

1 - Ziua Naţională a Romaniei
6 - Sf. Nicolae
10 - Ziua Internaţională a drepturilor omului
24 - Ajunul Crăciunului
25 - Naşterea Domnului - Crăciunul
27 - Sf. Ştefan

Scanned with OKEN Scanner

LISTĂ BIBLIOGRAFICĂ ORIENTATIVĂ

*** Legea 84/1995 republicată
*** O.M.E.N. 4150/13.07.1998
*** O.M.E.N. 3207/03.02.1999
*** O.M.E.N. 4181/05.0801999
*** O.M.E.N. 3622/13.04.2000
*** O.M.E.N. 4800/05.10.2000
*** Notificarea 40355/22.09.2000

Afloarei, S. Lumea ca reprezentare a celuilalt; Eseuri de ieri şi de azi, *Inst. European , Iaşi,1994*

Antonesei, L. Paideia, Fundamente culturale ale educaţiei, *Ed. Polirom, Iaşi,1996*

Ausubel D.P. Învăţarea în şcoală, *EDP Bucureşti 1981*

Bandura, L. Elevii dotaţi şi dirijarea instruirii lor, *EDP Bucureşti 1976*

Barna, A. Autoeducaţie - autoinstruire, *Ed. şt. şi enciclp. Buc., 1984*

Bărzea, C. Arta şi ştiinţa educaţiei, *EDP , Buc. 1995*

Cosmovici, A. Adolescentul şi timpul său liber, *Ed. Junimea, Iaşi, 1985*

Chelcea, S. Personalitate şi societate în tranziţie, *Ed. S. T. ,S.A., 1996*

Chelcea, A. Cunoaşterea de sine condiţie a înţelepciunii, *Ed. Academiei*

Chelcea, S. *Bucureşti, 1983*

Cosma, T. Ora de dirigenţie în gimnaziu, *Ed. Plumb, Bacău, 1994*

Cosma, Th. Şcoala şi educaţiile paralele, *Univ. Al.I. Cuza, Iaşi 1998*

Creţu, C. Psihopedagogia succesului, *Polirom Iaşi, 1997*

Cristea, R. Personalitatea şi idealul moral, *Ed. Albatros, Buc., 1989*

Cristea, M.

Cristea, S. Sociologia educaţiei, *Piteşti, Hardiscom, 1998*

Cucos, C. Pedagogie şi axiologie, *EDP, Buc. 1995*

Drăgan, I. Dicţionar OSP, *Ed. Afelin, Buc., 1996*

Faur, S. Politeţea la toate orele zilei, *Ed. Ceres, Buc., 1979*

Ferool, G. Minoritari, marginali, excluşi, *Ed. Polirom, Iaşi, 1996*

Ghivirigă, L. Relaţia profesor-elev în perspectiva lecţiei moderne, *EDP Buc., 1975*

Holban, I. Realizarea personalităţii-hazard sau ştiinţă, *Ed. encicl. rom. Buc. 1971*

Ionescu, L. Sociologia şcolii, *Ed. Polirom, Iaşi, 1997*

Iucu, B.R. Managementul şi gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice, *Iaşi Polirom 2000*

Lelord, Fr. Cum să ne purtăm cu personalităţile dificile, *Ed. Trei, Buc., 1998*

Andre Cristophe

Neculau, A. Lideri în dinamica grupurilor, *Ed. Ştiinţifică, Buc., 1977*

Nicolau, S. Bioetica-manual pentru învăţământul universitar şi preuniversitar de specialitate, *Ed. Universul, Buc., 1998*

Negrei, C. Costel Bazele economiei mediului, *EDP, Buc., 1999*

Pavelcu, V. Cunoaşterea de sine şi cunoaşterea personalităţii, *EDP Buc. 1980*

Păun, E. Sociopedagogie şcolară ,*EDP, Buc. 1982*

Planchard, E. Pedagogie şcolară contemporană, *EDP, Buc., 1992*

Preda, V. Profilaxia delincvenţei juvenile şi reintegrarea socială, *Ed. Şt.şi enciclopedică, Buc., 1981*

Scanned with OKEN Scanner

Radu, I. Psihologia şcolară, *Ed. Ştiinţifică, Cluj, 1994*
Radu, N. Teoria grupurilor şi cercetarea colectivelor şcolare, *EDP, Buc., 1974*
Stan, Emil Profesorul între autoritate şi putere, *Teora, Buc., 1999*
Stănciulescu, E. Sociologia educaţiei familiale, *Polirom Iaşi, 1997*
Şchiopu, D. Ecologie şi protecţia mediului, *EDP, Buc., 1997*
Soitu, L. Pedagogia comunicării, *Ed. P.R.A. Buc., 1997*
Toma, S. Autoeducaţie, sens şi devenire, *EDP, Buc. 1983*
Tomşa, Gh. Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi, *Casa de Editură şi Presă Viaţa Romanească, Buc., 1999*
Tomşa, Gh. Consilierea şi orientarea în şcoală, *Idem, 1999*
Văideanu, G. Educaţia la frontiera dintre milenii, *Ed. pol. Buc. 1998*
Zlate, M. Psihologia vieţii cotidiene, *Ed. Polirom, Iaşi, 1996*

Scanned with OKEN Scanner

Procesul educațional este un act de socializare, de culturalizare, de formare şi de dezvoltare a personalității, dus la îndeplinire de echipa didactică. Aceste finalități se realizează preponderent la nivelul clasei de elevi, sub îndrumarea dirigintelui, ca mentor şi ca organizator al acesteia. Aspectul complex al sprijinirii dezvoltării personalității, realizat de profesorul diriginte, nu coincide cu sarcinile profesorului consilier, nici nu cele ale profesorului psihopedagog, agenți care intervin complementar în procesul educațional.

Prezenta lucrare constituie un instrument de lucru destinat dirigintelui şi colaboratorilor săi în activitatea educativă, ai cărei beneficiari direcți sunt elevii. Ea se doreşte a fi un îndrumător care oferă sprijin în proiectarea, desfăşurarea şi evaluarea activităților cu elevii, sugerează potențiali parteneri educaționali şi modalități de colaborare cu aceştia.

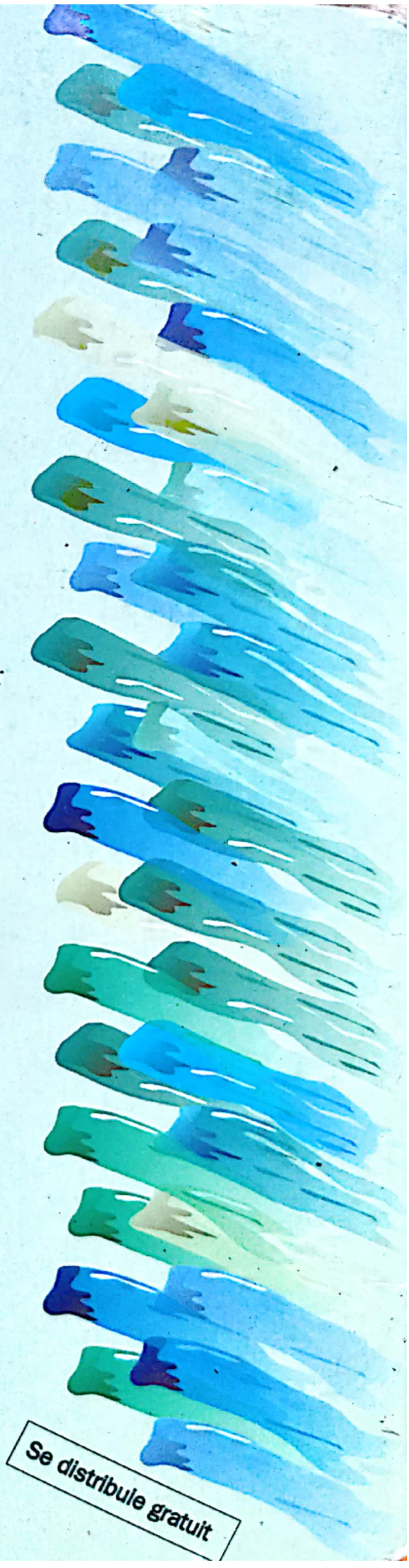

Se distribuie gratuit

Scanned with OKEN Scanner